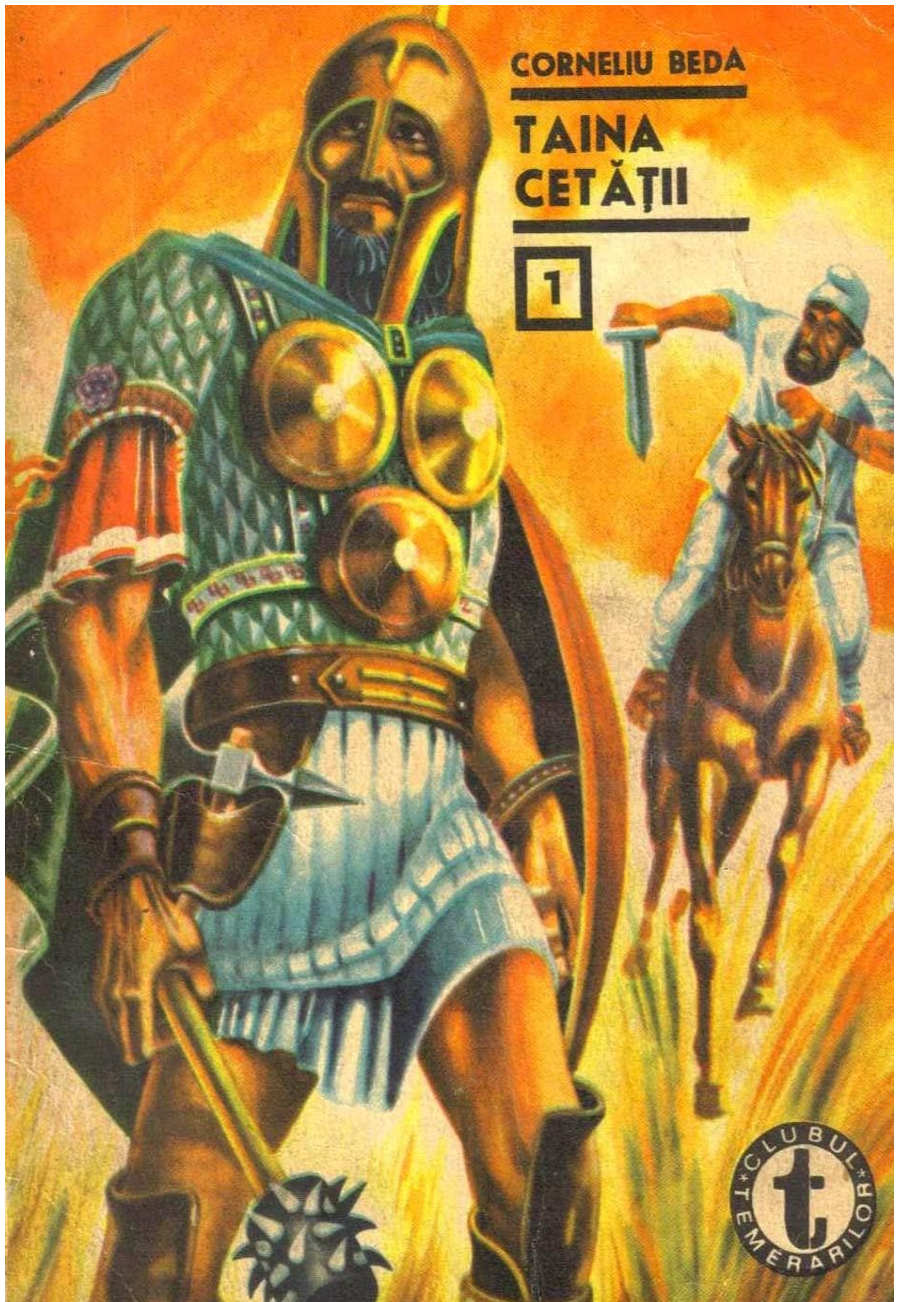

CORNELIU BEDA

TAINA CETĂȚII

1

CORNELIU BEDA

TAINA CETĂȚII

EDITURA TINERETULUI

*Coperta de ALBIN STĂNESCU
Elevilor mei*

* * *

În primăvara aceea friguroasă, crestele cele mai înalte ale munților Hemus¹ erau acoperite din belșug cu zăpadă. Râul Hebros² fluiera turbat la vale, purtând, în afara sloiurilor de gheață, stejari smulși din rădăcină, vite moarte, ba, ici și colo, câte un cadavru care apărea și dispărea printre crestele înspumate.

Alexandru era obosit. De o săptămână călărea într-una, aproape fără a face popas. Pornise în campanie³ la începutul lunii maunychion⁴. Înainta acum prin Moesia, având în spate vârfurile semețe ale munților Rhodope.

1 Hemus - denumire antică a munților Balcani.

2 Hebros - râul Marița din R. P. Bulgaria.

3 Evenimentele au avut loc în anul 335 î.e.n.

4 Maunychion - aprilie-mai, după calendarul grecesc antic.

Blestemați să fie tribalii! Această seminție din Tracia Centrală îi dăduse de furcă și tatălui său, Filip, dar el nu mai apucase să-i supună, căci murise pe neașteptate la nunta fiicei sale, ucis de mâna lui Pausanias. Acum Alexandru, odraslă regească, era stăpân al întregii jumătăți răsăritene a peninsulei și hegemon al Greciei învinse cu doi ani mai înainte, dar nu îngenuncheată.

Tribalii, care locuiau aproape de Istros⁵ îi dăduseră multă bătaie de cap. În loc să pornească împotriva regelui persan Darius Codomanul, trebuia să se războiască prin aceste ținuturi sălbatice cu niște barbari al căror conducător nu știa nici măcar să scrie.

Alexandru moștenise de la învățătorii săi, în special de la Aristotel, înclinarea spre virtute, și-i plăcea înțelepciunea, de aceea își adunase pe lângă el mulți învățați de seamă. Avusese chiar pe drum, după ce trecuseră de Philippopolis, o discuție aprinsă cu Filip din Acarnania, medicul de la curtea sa.

Aristotel, care lua parte la campanie, ascultase în tăcere, zâmbind înțelegător. Ce înțelept, dar totodată plin de sine e acest tânăr rege, care încă nu împlinise 21 de ani!

Îi prezicea un viitor glorios, căci dovedise a fi meșter în luptă încă de mic. În bătălia de la Cheroneea, în Beoția, unde tatăl său îi încredințase flancul stâng al armatelor macedonene, tânărul Alexandru – pe atunci în vârstă de numai 18 ani – care schimbase de mult

⁵ Istros – denumirea veche a fluviului Dunărea, numit local Donaris.

sabia de lemn cu una de fier, se dovedise a fi un bun strateg. Grecii, văzându-l pe tânărul înflăcărat care izbea cu lancea în stânga și în dreapta, se speriaseră crezând că însuși zeul Apolo coborâse din strălucitorul său car de aur pentru a-i pedepsi.

Nu-i plăcea însă filosofului că tânărul rege avea o fire lesne schimbătoare. Vârsta îi dădea dreptul să fie năvalnic, și-i plăcea ambiția lui, dar uneori se mânia repede și atunci să-i ferească zeii pe cei care-l supăraseră! Era totuși mulțumit că prefera virtutea și gloria plăcerii și bogăției.

Alexandru, deși era foarte obosit, făcu totuși un semn suitei sale să se grăbească. Nu-și cruța calul. Pe Bucefal călărea numai în bătălii, în alte ocazii folosea alți cai. Era grăbit să-i înfrângă definitiv pe tribalii nesupuși. Înaintea campaniei din Persia îl mai aștepta răfuiala cu illirii de pe Savus⁶.

Regele era echipat pentru luptă. Sub platoșa dublă de în purta o cămașă siciliană, iar coiful de fier lucea în bătaia soarelui, crud încă. În jurul gâtului avea un guler înalt de fier, cu pietre scumpe, iar pe umăr, legată cu o agrafă, o mantie aleasă. Nu purta asupra lui alte arme decât o sabie ușoară și un pumnal scurt, cu mânerul bătut în pietre scumpe, trofeu dăruit de tatăl său după lupta cu Atheas, bătrânul rege al sciților, ucis în bătălie la respectabila vârstă de 90 de ani. După înfrângerea lui Atheas, Filip îi ocupase ținuturile, stăpânind și statul odrizilor.

Alături de Alexandru călărea Ptolemaios al lui

⁶ Savus - râul Sava din R.S.F. Iugoslavia, afluent al Dunării.

Lagos. În imediata sa apropiere erau Filotes și Nicanor, fiii bătrânului ostaș Parmenion, rămas în Macedonia, la Pella, bolnav. Perdicas și Nearhos se aflau în stânga regelui. Puțin mai în spate era uriașul Aristofanes, din garda sa personală, mereu gânditor. Xenodohos din Caria și Artemion din Colofan, din alaiul regelui, discutau cu aprindere, arătând spre râul ce se vedea șerpuind în față, la o parasangă⁷ distanță. Antigene, între două vârste, încruntat, privea la cer cu singurul său ochi, clătinând nemulțumit din cap. Sub arcada stângă avea orbita goală, căci nu-i plăcea să-și pună nimic peste locul unde altă dată fusese ochiul, pierdut la asediul cetății Perinthos. Se mândrea însă cu acest lucru, căci săgeata care-l lăsase chior îi fusese sortită lui Filip al II-lea.

În spate se întindea armata macedoneana, la care se adăugaseră 1.500 de tessalieni și oșteni recrutați din rândul tracilor, dintre crestonai și trauși, ciconi și odrizi. Nucleul armatei îl forma detașamentele macedonene, călărimea grea alcătuită din hetairi, „însoțitorii” regelui, numărând aproape 1.600 de ostași, aleși din rândul celor mai de seamă macedoneni. Urma falanga pezetairilor, detașament nobil și bine încheșat, cu o disciplină de fier, formată din aproape 7.000 de pedestri greu înarmați, în majoritate țărani liberi care serveau în armata regelui. Împărțiți în grupe de câte 50 de oameni, pe 16 sau chiar mai multe rânduri, falangiștii își purtau lungile lor sarissai, sulitele care măsurau

⁷ Parasangă – unitate de lungime în Grecia antică, echivalentă cu 5322 m.

peste 10 coți⁸, pe umerii celor din față.

Rândurile lor strânse, cu sulilele întinse, semănau cu țepii unui arici uriaș. Pe lături înaintau hispapiștii, ușor înarmați, din care o parte, agema, constituia garda personală a regelui.

Aproape de sfârșitul coloanei, se afla serviciul tehnic al armatei, format din catapulte, mașini de asediu, turnuri de atac și altele, serviciu condus de Diades.

Curând, numeroasa coloană se apropie de malul râului Asamus⁹, înaintând spre soare-apune. Helios își cobora încet, încet sulilele de foc spre asfințit.

Trecuseră 3 zile de când nobilul Syrillo fusese ucis într-o ciocnire cu illirii. Cetatea Nausipara era îndoliată, căci Syrillo fusese mâna dreaptă a lui Syrmos, conducătorul tribalilor. În cetate se înălța fumul jertfelor aduse celui dispărut. Tribalii se pregăteau de ospăț. Curând, după ceremonia arderii celui mort, trebuiau să înceapă întrecerile care se organizau în asemenea prilejuri.

În piața cetății domnea însă veselia. Cel dispărut era acum fericit, căci pleca în împărăția umbrelor, unde avea să ducă o viață mult mai bună. Numai Henda era întristată, căci dintre soțiile lui Syrillo, marii preoți nu o aleseseră pe ea, ci pe morocănoasa de Sala, ca să-l

⁸ Un cot – 1,50 picioare sau 0,4436 m. Sulilele macedonene măsurau de obicei între 5-6,25 m. lungime.

⁹ Asamus – râu în R. P. Bulgaria, numit azi Osăm. Se varsă în Dunăre, în dreptul orașului Nikopol.

întovărășească pe soțul ei în lumea fericirii, după ce va fi sugrumată.

Acum, în piață, ceremonia funebră se apropia de sfârșit. Din Syrillo nu mai rămăsese decât o grămăjoară de oase și cenușă. Curând o uriașă movilă va acoperi totul. La ceremonie participau nobilii și poporul de rând, ba chiar și sclavii. În față de tot se aflau marii preoți.

Liniștea fu curmată deodată de un tropot de cal. În piață își făcu apariția un călăreț cu calul plin de spume. Fața tânără a războinicului tribal șiroia de broboane de sudoare. Răsufla sacadat. Abia trăgându-și sufletul, el rosti câteva vorbe care produsură neliniște:

— Macedonenii! Macedonenii! Vin ca un puhoi!

Ca la un semnal, toți se strânsură în jurul lui, punându-i întrebări. Femeile începură să țipe. Din rândul nobililor se desprinsă un bărbat înalt, aproape un uriaș, întunecat la față, cu părul blond ieșindu-i rebel de sub cușmă. Pelerina scumpă, prinsă la umeri, îi atârna puțin mai jos de genunchi.

— Tăcere! Să se facă liniște! Ce este, Serper, unde sunt macedonenii?

— Nobile Syrmos! Slăvite tată! Se apropie armata dușmană!

— Pe unde sunt? Straja ce a păzit până acum? N-am dat poruncă să mi se vestească din vreme orice mișcare?! Doar știți cu toții că fiul lui Filip nu va lăsa nerăzbunată rușinea pățită de tatăl sau. Hai, Serper, vorbește, unde se află oastea lui Alexandru?

— Sunt încă departe, la multe aruncături de săgeată, dar sunt numeroși și înaintează destul de repede.

— Cenușa celor morți în bătălii va mirosi a sânge.

Trebuie să le arătăm străbunilor că le suntem urmași demni. Vom ridica la luptă întreg poporul ca să-l primim cum se cuvine pe Alexandru.

Cuvintele conducătorului îi mai îmbărbătară pe tribali.

— Mărite Syrmos, grăi Darvis, să ferim femeile și copiii de primejdie și să-i trimitem spre Donaris.

— Zergis, ia câțiva oameni și du-i pe cei nevolnici spre fluviu. Tu, Darvis, strânge cetele, căci dușmanii nu trebuie să ne afle nepregătiți. Rămâi la cetate ca să te îngrijești de cele de cuviință. Serper!

— Spune, mărite tată!

— Adună-ți ostașii. Îi vom aștepta pe dușmani la defileu.

Curând, în piața din centrul cetății nu mai rămase țipenie de om, toți plecaseră grăbiți să se pregătească de luptă. Femeile, speriate, își strigau copiii. Numai lângă osemintele lui Syrillo, din care mai ieșeau aburi, Sala privea cerul cu ochii sticloși.

Syrmos, însoțit de câteva sute de războinici călări, unii cu arcurile și tolba cu săgeți pe umăr, iar alții cu topoarele prinse lângă șa, cu lănci sau cu praștii, trecură râul Asamus, care se afla chiar

în fața cetății. Conducătorul tribalilor voia să aștepte armata dușmană între cele două dealuri împădurite, care se înălțau la câteva aruncături de săgeată depărtare de celălalt mal al râului. Îi va ține piept dușmanului până ce Zergis duce la loc adăpostit femeile și copiii din Nausipara.

Se auzeau deja tropotele cailor macedonenilor, ca un vuiet înfundat, ieșind parcă din măruntaiele pământului. Serper își orânduise oamenii în stânga drumului, sus pe creastă, iar Syrmos în partea cealaltă. Curând, primele șiruri de ostași dușmani își făcură apariția la capătul celălalt al defileului.

Alexandru nu trimisese ostași pentru recunoaștere, ci înainta cu toată armata. În față erau o parte din hetairi și câteva grupuri de falangiști. După cum făcuse socoteala Eumenes, până la Nausipara mai era de mers puțin, vreo 10 stadii și nu se observa nicio mișcare ce să dea cât de cât de bănuît.

Tăcerea din jur îl apăsa totuși pe rege. Ar fi fost bine să trimită câțiva călăreți în recunoaștere. Tocmai se pregătea să-i spună lui Aristofanes să înainteze până în fruntea coloanei, pentru a da semnalul de oprire.

În aceeași clipă, ceva ca fulgerul îi trecu prin fața ochilor și îl văzu pe uriașul din garda cum se îndoaie într-o parte, gemând. Alexandru rămase încremenit, căci o săgeată venită parcă din cer străpunsese brațul stâng al lui Aristofanes, iar sângele țâșni cu putere din rană.

Din spate, Harpalos îi strigă:

— Păzește-te, rege!

Alexandru abia avu timp să se încline într-o parte și o stâncă uriașă îl atinse în coapsă, rupându-i pelerina. Calul, speriat, necheză, îndoind picioarele din față, gata să-l arunce pe rege din șa.

Ostașii începură să strige:

— Ne atacă tribalii!

De sus, de pe creastă, de o parte și de alta, prinseră să curgă, ca o avalanșă, bolovani mari, de al căror zgomot răsunau întinderile din jur. Oameni și animale se învâlmășiră. Câțiva oșteni, cu capetele zdrobite, se prăbușiră la pământ cu cai cu tot. Pentelos, unul dintre prietenii lui Alexandru, bătu aerul cu mâinile și căzu ucis la pământ, cu pieptul străpuns de o lance.

Novas, din alaiul regelui, muri la fel de groaznic, cu gâtul străpuns de o săgeată. Mentos închise ochii pentru vecie, vârful săgeții ieșindu-i prin ceafă.

Lentorados se sfârși în chinuri, cu bazinul zdrobit de un bolovan.

Alexandru își pierdu pentru un timp cumpătul. Se uita disperat cum oștenii săi, mulți dintre ei îmbătrâniți în războaie, i se prăvăleau sub ochi sau se pierdeau cu totul, sărind de pe cai.

Garda însă nu-l părăsise pe rege. Aristofanes, deși rănit, îl apăra pe Alexandru, ferindu-l de săgețile care se loveau de scutul său, îndoindu-se ca ramurile bătute de vânt. Regele își dădu seama că dacă nu ia o hotărâre grabnică, armata sa va fi pierdută, chiar dacă dușmanii nu erau prea numeroși.

— Ostași! strigă el. Nu vă pierdeți cumpătul!

Aduceți-vă aminte de Cheroneea!

Alexandru se însenină când văzu că sentimentul de mândrie învinsese panica. Ostașii din preajma lui se regrupară.

Molipsiți parcă, cei din fruntea coloanei se îndepărtară în goană de locul prăpădului. Ostașii de pe margini descălecară, încercând să urce pe culme.

Din flancuri, soldații macedoneni se năpustiră asupra dușmanilor. Hispapiștii, mai ușori, reușiră să se cațere prin ploaia de bolovani și de săgeți până sus, pe creastă, intrând în luptă directă cu tribalii. Curând, ostașii lui Alexandru prinseră și mai mult curaj, mai ales după ce-și dădură seama că dușmanii lor erau într-adevăr puțini la număr.

Syrmos era mulțumit de rezultatul acestei prime încăierări. Oameni și cai zăceau în drum, unii încremeniți pentru totdeauna, alții trăindu-și ultimele clipe. Țipetele răniților se împleteau cu îndemnurile la luptă ale comandanților macedoneni. Conducătorul tribalilor îi făcu lemn lui Serper, care ținea piept dușmanilor de cealaltă parte a drumului și dădu semnalul de retragere în goană, tribalii coborâră în partea cealaltă a dealului, spre Nausipara.

Luptătorii lui Syrmos ajunseră la vadul râului Asamus, pe care-l trecură împruscând stropii în toate părțile. În urma lor năvălea armata macedoneană, dar era prea târziu. Porțile înalte ale cetății se închiseră cu zgomot. Sus, pe metereze, ostașii tribali pregătiseră cele necesare pentru un oaspete ca Alexandru. Smoala clocotea în vase mari, iar arcurile erau încordate.

Primele rânduri de dușmani fură parcă măturate. Smoala fierbinte se revărsă peste ziduri, într-un șuvoi negru. Carnea sfârâia puternic, totul în jur mirosind a ars. Asaltul dat de falangă asupra porții se termină cu un eșec.

Era momentul ca Diades să-și arate măiestria. Berbecele și turnurile de atac intrară în luptă. Macedonenii atacau cu înverșunare, după rușinea îndurată. Primele victime căzură și de o parte, și de alta. Ostașii lui Alexandru fură respinși de la porți. Tribalii luptau cu dârzenie, ca leoaicele ai căror pui erau în primejdie. Darvis căzu, imediat însă alți luptători îi luară locul. Mașinile lui Diades începură să lovească puternic în ziduri. Poarta grea se clătină încet, încet, apoi se prăbuși, îngropând sub ea pe tribalii care erau în spate. Macedonenii năvăliră în cetate, ca un puhoi. Falangiștii înaintară cu țepii lor, ținându-i la distanță pe tribali, iar hispapiștii luptau pe laturi. În fruntea tribalilor, ca un tigru încolțit, lupta Syrmos, măreț ca un zeu, cu barba fluturând, cu lancea înspăimântătoare care se înfigea de fiecare dată în dușman. Calul i se prăbuși, lovit de o săgeată. Fără să țină seamă de faptul că putea fi zdrobit sub copitele cailor, Serper descălecă, continuând să lupte lângă tatăl său cu fața încordată, luminată parcă de un foc lăuntric. Tribalii făcură front în jurul lui Syrmos, apărându-se plini de dârzenie. Cu fețele împietrite, șiroind de sudoare amestecată cu sânge, loveau cu sulițele, despicau țestele dușmanilor lor, zdrobeau coifurile strălucitoare, se încăierau în luptă corp la corp. Securile coborau fulgerător, ținându-i pe

macedoneni, pumnalele rămâneau înfipite în piepturi. Ostașii regelui împânzیرă însă toată cetatea, ocupându-i toate laturile. În învălmășeala de nedescris nu mai știai aproape cine atacă și cine se apără. Strigătele tribalilor răsunau puternic în iureșul bătăliei, pentru îmbărbătare.

— Lovește! Lovește! se auzea ici și colo.

Văzând puhoiul de dușmani care năvăleau mereu, Syrmos își dădu seama că superioritatea numerică a armatei regelui îi va copleși, fără a le da răgaz să-și revină aici în cetate. Afară de asta, nu-i putea lăsa pe cei evacuați în voia soartei. Continua să lovească înfrigurat, zdrobindu-i pe dușmanii care se apropiau de el, dar apărarea slăbea.

Serper, care lupta alături, obosise și curând mișcările i se încetiniră. Brațul lui lovea din ce în ce mai slab. O lance venită ca din văzduh îl lovi cu putere, dându-l peste cap. Curând, trupul lui nu se mai văzu printre mormanele de leșuri.

Syrmos încremeni pentru o clipă. Cu fața împietrită, cu privirea cruntă, tribalul izbi cu și mai multă putere. Tribalii, văzându-l pe Serper ucis, făcură cerc în jurul conducătorului, apărându-l. Poarta din spate se deschise lăsând să iasă resturile armatei lui Syrmos, care părăsea cu amarnică durere cetatea ocupată și fiul drag răpus.

Urmărit de dușmani, el își conduse cetele risipite spre Donaris, gonind fără răgaz.

După o goană fără popas, Syrmos ajunse cu cele câteva sute de războinici, care-i mai rămăseseră, pe malul fluviului Donaris. Zergis îl

întâmpină, privind la conducătorul său pe care moartea lui Serper, fiul său drag, îl înăsprise parcă și mai mult. Își iubise fiul, dar îl durea se pare mai mult înfrângerea suferită. Nu renunțase însă la luptă. Era hotărât să răzbune moartea tribalilor căzuți la Nausipara. Își dădea seama că mândrul Alexandru, mâniat de grelele pierderi, va căuta să-l zdrobească, să-l facă să se târască la picioarele sale, cerându-i iertare. Va spera degeaba fiul lui Filip să-l vadă pe el umilindu-se! Mai bine moartea, decât dezonoarea!

Syrmos era mulțumit de faptul că Zergis își îndeplinisese cu cinste misiunea, adăpostindu-i pe cei nevolnici pe un ostrov din mijlocul fluviului, aproape de ținuturile unde, pe malul celălalt, la geți, stăpânea Otores, șeful unei puternice uniuni de triburi. Uniunea era destul de bine încheată. Teritoriul ei se întindea pe malul stâng al fluviului Donaris, de la sucii care locuiau în regiunea unde Alutus avea gura de vărsare, până la piri, iar în sus, înspre miazănoapte, către Ursa, până aproape de burii din dealurile getice.

Pe malul stâng se vedeau luptătorii cu arcurile pregătite de luptă și faretrelle pline cu săgeți. Sus, pe malul stâncos, se înălța cetatea Zimidava, unde își avea sediul Otores. Cu el locuiau și conducătorii militari. Ceilalți geți trăiau în bordeiele din jurul cetății.

Otores reușise să unifice sub conducerea sa triburile din jur, a căror populație număra multe mii de suflete. E drept că Syraxos, conducătorul sucilor, i se opusese vreme îndelungată lui Otores, care era respectat de întregul sfat al

uniunii și de adunarea poporului înarmat. Chiar cu o zi înainte, când Zergis sosise la cetate, Syraxos îl înfruntase pe conducătorul get în plină adunare, spunându-i că prezența tribalilor în rândurile lor va atrage primejdia macedoneană. Sfatul acceptase însă propunerea lui Otores ca Zergis să fie ajutat, iar Syraxos, mâniat, părăsise adunarea, sub privirile nemulțumite ale războinicilor, care clătinau din bărbi, supărați de ieșirea lui Syraxos. Asta le mai lipsea acum, când dușmanii se aflau aproape de hotar!

Syrmos trecu fluviul cu o monoxilă, însoțit de câțiva războinici tribali, și urcă până la cetate. Însoțitorii săi rămaseră puțin mai în urmă. Otores, împreună cu o parte din sfat, îl aștepta la poarta cetății, în fața valurilor de pământ. Se înclină în fața lui Syrmos, rostind:

— Bine ai venit la noi, prea nobile Syrmos! Zeii să te aibă în paza lor, pe tine și pe tovarășii tăi. Am primit veste de năpasta care s-a abătut asupra ta. Cum s-a sfârșit bătălia?

— Bine te-am găsit, slăvite Otores! Zeii se pare că și-au întors privirile de la mine. Am părăsit cetatea care acum e numai scrum. Piețele din Epir și alte ținuturi grecești se vor umple cu sclavii traci. Macedonenii au trecut prin sabie ținuturile dintre Illiricum și Pontus Euxeinos. Am venit să-ți cer sprijin și adăpost, căci Alexandru, mai crud parcă decât tatăl său, nu-ți va ocoli ținuturile, chiar dacă mă vei ajuta sau nu. Regele a plecat cu puține provizii și, pentru că vrea să-i supună pe illiri, jefuiește așezările și apoi pârjolește totul în cale.

Otornes încruntă sprâncenele stufoase. Temutul șef al uniunii, înalt și bine legat, cu ochii de culoarea azurului, clătină capul încadrat de o bogată coamă blondă, strânsă sub pileum, căciulița de lână.

Era îmbrăcat la fel ca și războinicii săi, dar avea ceva care-ți dădea a înțelege că este cel mai de seamă om de acolo. Deasupra cioarecilor strâmți, purta o cămașă despicată în părți și legată cu un brâu lat de piele. Peste haina cu mâneci, încrețită, avea o mantie bogată de postav grecesc, prinsă în umeri cu o fibulă¹⁰ de argint. În partea stângă îi atârna o spadă scurtă de fier, iar în dreapta purta un pumnal din care se vedea numai mânerul galben de os. Arcul și tolba cu săgeți i le ducea însoțitorul său. Acesta avea pe umeri o șubă cu blana pe dinăuntru, nu prea lungă. Părul îi era prins tot sub pileum. Barba, tăiată scurt de tot, scotea parcă și mai mult în relief albeața pielii. Era mult mai tânăr decât conducătorul uniunii.

— Ambițiosul fiu calcă pe urmele tatălui său, rosti Reciper, tovarășul lui Otornes.

— Câmpia de lângă Donaris e presărată de oasele celor pe care Filip al II-lea i-a mânat încoace. Oare fiul său dorește să treacă fluviul la întoarcere pe un morman de leșuri macedonene? Cinstite Syrmos, unde sunt ceilalți luptători ai tăi? întrebă Otornes.

— Cred că au trecut fluviul, spre ostrov, răspunse tribalul.

10 Fibulă - agrafă.

— N-ar fi mai bine să-i aduci înapoi?

— Știu că ești un oaspete bun, și-ți mulțumesc pentru acest lucru, dar cred că e mai potrivit să-mi las oamenii pe țărm.

Se uită spre mijlocul apei unde se afla o limbă de pământ plină de păduri bătrâne. Într-adevăr, ultimele monoxile se apropiau de malul din dreapta țărmului, luptând din greu cu valurile stărnite de curentul apei.

— Nobile Otnes, aș vrea să-ți spun câteva vorbe tainice, rosti conducătorul tribal, uitându-se la Reciper care, schimbând câteva priviri cu Otnes, se retrase spre grupul de războinici geți, printre care se afla și Syraxos ce se uita cu priviri piezișe la tribal. După ce vorbi cu șeful tribalilor, Otnes îl chemă pe Reciper:

— Du-te și adună-i pe toți locuitorii în cetate. Dă veste celor de la câmp să se îndrepte înapoi în grabă.

Strânge-i pe luptători și trimite un călăreț sus, pe deal, la pășune, să-i mănă pe copii cu vitele aici. Pescarii să-și lase tolbele și năvoadele și să pună mâna pe arcuri. Cei de la cuptoare să-și părăsească lucrul și să aprindă focul, căci meșterii vor avea de lucru. Tu, Syraxos, adună-ți cetele. Dacă zeul războiului ne va fi prielnic, iar Gebeleizis, stăpânul cerului, se va îndura de noi, atunci vom avea izbândă, căci avem provizii destule mulțumită lui Zamolxis, tatăl pământului. Sfatul să rămână aici, căci trebuie să-i consultăm pe zei. Ducis este aici?

— Da, slăvite Otnes, spuse Reciper.

— Să vină înapoi. Sorții l-au ales pe el să

meargă în solie la puternicul Gebeleizis.

Ducis apăru în fața lui Otores. Știa ce-l așteaptă, dar primea moartea, dacă aceasta le va aduce izbânda. Niciun mușchi nu tresări pe fața lui când membrii sfatului se strânseseră în jurul său, cu fețele solemne. La ceremonie participa întreg poporul din jurul cetății.

În jurul lui Ducis câțiva războinici făcură cerc, ținând câte trei sulii. Alții, apucându-l pe Ducis de mâini și de picioare, îl aruncară în sus. Un murmur prelung străbătu adunarea când solul trimis la zeu căzu între sulii, străpuns în câteva locuri de vârfurile ascuțite. Gura lui încleștată nu lăsă niciun geamăt să iasă. Printre buzele strânse se prelinseră câteva firișoare de sânge. După câteva clipe, își dădu ultima răsuflare.

— Zeii fie lăudați! Ne-au primit jertfa! Ducis să fie ars cu toată cinstea cuvenită! rosti Otores.

Războinicii târără într-o parte trupul celui mort. Locuitorii așteptau cu sufletul la gură hotărârile conducătorului lor.

— Războinici! Trebuie să ne pregătim de luptă aprigă, pe viață și pe moarte. Dușmanul să simtă că toată suflarea de pe aceste meleaguri îi este potrivnică.

Spre seară, pregătiți de luptă, mii de războinici coborâră până la malul fluviului, sorbindu-i unda ce-i înviora și-i îmbărbăta pentru primejdia care îi pândea.

Vântul duse până departe cuvintele jurământului lor sacru.

Ce fuseseră vorbele tainice pe care i le spusese Syrmos conducătorului get? De ce se

ferise de Reciper, ajutorul acestuia, și de ceilalți luptători?

...Cu toată fuga neașteptată, Zergis reuși să evacueze, o dată cu femeile și copiii, cea mai mare parte din tezaurul lor. Acest neam de traci avusese ascunse în tainițele cetății Nausipara bogății care ar fi stârnit priviri lacome.

Syrmos își dădu seama că trebuie să ceară ajutor lui Otores ca să ascundă tezaurul, deoarece s-ar fi putut întâmpla ca să fie nevoit să părăsească în grabă ostrovul. O dată cu lăsarea nopții, el puse, împreună cu Zergis, tezaurul într-o monoxilă și porni singur spre cetate.

Otores îl aștepta sub malul abrupt al fluviului, la câteva zeci de picioare de cetate, spre soare-apune. Când apăru Syrmos, getul îi făcu semn tribalului să-l urmeze, coborând în apă, lângă țarm.

„Unde vrea oare să mă ducă?” gândi Syrmos.

Otores înlătură ierburile care păreau de când lumea crescute în perete, până la nivelul apei aproape și, dând la o parte un bolovan, dispăru deodată din fața tribalului. Apoi reapăru dintre ierburi, trăgându-l pe Syrmos după el. La lumina torței pe care o aprinse Otores, tribalul văzu că se află într-o grotă, plină cu apă până la genunchi. Îl urmă pe get într-un tunel strâmt, care urca.

Getul se opri și, apăsând în perete, deschise o ușiță de lemn. Pătrunseră într-o altă grotă, unde se afla ascuns tezaurul uniunii getice conduse de Otores, tezaur de a cărei existență se știa, dar de care nimeni, afară de conducătorul get, nu putuse

spune că i-a văzut ascunzișul.

După ce depuseră comoara în grotă, dispărură la fel de nevăzuți. Acum, pe cei doi, afară de lupta împotriva macedonenilor, îi unea și o taină comună, neștiută de nimeni.

Magas privise din cetate cum Alexandru, o zi după stabilirea tribalilor lui Syrmos pe ostrov, apăruse pe malul drept al Istrosului, unde-și instalase tabăra.

Grecul îl trimisese pe sclavul Dades să tragă cu urechea la discuțiile geților în timpul prânzului. Deși se pripășise de multă vreme la cetate, nu prea era privit cu ochi buni de acești barbari care zâmbeau în bărbii când îl vedeau purtându-și veșnic în veșminte uneltele de scris, cu ajutorul cărora Magas făcea socoteala fiecărui obol¹¹, fiecărei drahme câștigate sau pe care avea să o câștige, ca intermediar al cetății Odessos, de pe țărmul vestic al Pontului, în aceste locuri.

Deși trăia de mult printre acești „sălbatici”, cum îi numea, Magas își păstra veșmintele după moda ateniană. Deasupra chitonului, prins de umeri cu o fibulă și strâns în talie cu un cordon, purta himationul, mantie al cărei capăt îi era aruncat peste umăr. Pe cap grecul avea un pilos¹².

Nu erau de lepădat afacerile pe care le făcea aici, la aceasta cetate. Negustorii din orașele pontice, în schimbul podoabelor, al stofelor scumpe, al vinurilor și al untdelemnului limpede

11 Obolul era cea mai mică unitate monetară la greci, avînd o greutate de 0,72 g. O drahmă avea 6 oboli.

12 Pilos - pălărieuță de pîslă, cu boruri foarte mici sau fără boruri.

ca lacrima, al armelor strălucitoare sau al banilor, primeau din belșug cereale și vite, piei sau lemne de construcție, miere aromată și sclavi, marfă vorbitoare care găsea căutare pretutindeni. Din acest negoț, Magas știa întotdeauna să-și ia bucățica lui. Iată, tocmai acum se ivise prilejul să-și înzecească averea pe care o purta mereu asupra sa, în sân, în pungi de piele.

Alexandru va trebui să fie darnic, dacă voia să nu întârzie mult pe aceste meleaguri, deloc primitoare pentru cine venea cu gânduri de vrăjmășie. Doar îi cunoștea bine pe geți. În urmă cu puțin timp, Magas asistase cu groază la uciderea unor hoți care veniseră cu bărcile din susul Istrosului. Iată, i s-a ivit prilejul să plece de aici mai repede decât se aștepta. Dacă n-ar fi fost întâmplarea aceea nenorocita, n-ar fi stat el aici. Își amintea totul...

...În urmă cu câțiva ani, Magas locuia la Odessos, vechea colonie grecească. Afacerile îi mergeau strună, corăbiile lui întorcându-se întotdeauna cu pânțelele pline de provizii, lemne și mai ales cu sclavi. Dar iată că în fața cetății apăruse Filip al II-lea, care-și flutura amenințător flamurile. Magas făcea parte din sfatul cetății și, ca mulți alți oameni de vază, se împotrivise predării Odessosului în mâna macedonenilor. Nu se știe cum s-ar fi terminat asediul, dacă șiretul de Filip n-ar fi atras de partea lui, cu bani și alte făgăduieli, o parte din membrii sfatului. Orașul, ajutat de sciți, dușmanii lui Filip, renunță la alianța cu ei și chiar îl ajută pe rege să-i înfrângă. Nimeni nu bănuia ca Magas, înciudat de alianța cu

macedonenii, care i-ar fi tăiat sursele de câștig, organizase un complot împotriva regelui macedonean. Din prostie însă, Magas, cu chef fiind, scăpase câteva vorbe în fața nevestei sale, aceasta le întinsese și „prietenii” făcură restul. Magas se trezise cu casa înconjurată de ostași macedoneni, ca un șoarece prins în cursă. Nevasta, ca să-și răscumpere într-un fel vina, îi ținuse de vorbă pe ostași, până ce Magas fugise prin ușița dosnică, pierzându-și urma. De atunci, Magas jurase să nu mai calce la Odessos, dar făcea afaceri cu negustorii de acolo, pe care îi cunoștea bine.

În schimbul trădării, îi va cere lui Alexandru să-l ia cu el.

Încet, încet, în mintea lui Magas încolți un plan.

Singur nu putea însă face nimic. Pe cine să se bizuie aici?

Magas observase că Syraxos nu privea cu ochi buni alianța lui Otornes cu tribalii. Asistase și la cearta dintre el și Otornes. Îl știa pe Syraxos lacom, dornic de mărire. Iată omul de care avea nevoie! Ieși din camera pe care o ocupa în cetate și, ca din întâmplare, se opri la Syraxos. Acesta se pregătea să doarmă puțin.

— Ce dorești, Magas? Lasă-mă acum, sunt obosit.

— Zeii te vor răsplăti, puternice Syraxos. Tribalii sunt frații voștri și trebuiesc ajutați. Syraxos strânse din buze, înciudat. Frați! De unde o mai scosese Magas și pe asta?

— Grecule, văd că ai chef de vorbă, nu-i așa?

— Mărite Syraxos, observ oboseala de pe chipul tău, dar nu mă lasă inima să cred că nu ești mulțumit de alianța cu tribalii.

— Ce te face să crezi acest lucru?

— Păi, cui i-ar conveni, dacă este respectat ca și cinstitul Syraxos, această alianță? Eu nu pierd nimic, nici nu câștig, dar tu, în loc de un singur șef, vei avea doi, căci luptătorii noștri văd că se bucură să lupte sub conducerea lui Syrmos, de a cărui veste s-a auzit. Îmi place de Reciper, căci s-a lipit bine pe lângă Otores.

Syraxos scrâșni din măsele, enervat pe acest grec. Parcă nu-i ajunge că și așa Otores îi stă ca un spin în ochi.

— E mare lucru să conduci uniunea, slăvite Syraxos. Dacă Otores moare în luptă, iar Syrmos va rămâne în viață, tare mă tem că el sau Reciper îi va lua locul. Tribalii nu se mai întorc în ținuturile lor pârjolate, unde nu mai sunt în siguranță. Dacă Alexandru trece dincoace și va ocupa cetatea și aceste locuri, nici pe tine, Syraxos, n-o să te cruțe, căci doar sucii pe care-i conduci sunt supuși lui Otores.

— Sucii nu vor fi niciodată supuși, ci aliați cu Otores.

— Da, dar uniunea o conduce deocamdată Otores și nu puternicul Syraxos.

— Ce dorești, grece, de la mine?

— Nu doresc nimic, nobile Syraxos, dar Alexandru e înțeleghător dacă vede supunere. Ce rost are să te împotrivești unui rege atât de puternic? Și pentru cine? Dacă regele va fi învins, vei câștiga ceva?

Pe când altfel... Lui nu-i trebuie pământul vostru, ci are nevoie de liniște la graniță și răsplătește cu mărinimie pe cei ce-l ajută să aibă această liniște.

— Cine știe ce planuri urzești, Magas. Vrei să mă ademenеști? Dacă nu termini cu aceste vorbe murdare, te voi străpunge imediat și câinii îți vor sfâșia trupul.

— Văd că e mai bine să plec, Syraxos. M-aș fi bucurat să te știu mare conducător și toate triburile din jur să asculte de tine. Vrei să-ți pierzi viața degeaba? Te las acum, căci trebuie să fi odihnit înaintea bătăliei. Soarta nu o cunosc decât zeii și poate că în curând vei fi chemat în tărâmul fericirii veșnice.

Și Magas se îndreaptă spre ușă, făcându-se că pleacă. Syraxos, pe care vorbele lui îl tulburară, își aminti de nopțile când se chinuia la gândul că trebuie să asculte de Otornes. Ciuda i se trezi din nou, mai puternică parcă.

— Ia stai, Magas, puțin. Ce vrei să-mi propui?

— Dacă te vei supune regelui, nu vei avea decât de câștigat. Victoria lui Alexandru înseamnă și victoria ta, Syraxos. Tu ai să ajungi conducătorul uniunii și de asta am eu grijă să vorbesc cu regele. Ascultă ce-ți propun eu și dacă nu-ți place, atunci mă poți ucide.

După o vreme, Magas coborî în camera sa, mulțumit. Un zâmbet drăcesc îi stăruia pe față.

Zăbovi un timp în cetate, apoi se îndreaptă în taină spre malul fluviului, ferit de frigul nopții de pelerina aruncată pe umeri.

Alexandru încercase zadarnic să ocupe

ostrovul. Malul râpos și nepotrivit pentru acostare, cursul repede al apei făcuseră ca atacul macedonenilor să nu reușească.

Tribalii ascunși printre stânci și copacii prăvăliți lângă țărm, își trimiteau de pretutindeni săgețile lor de bronz cu trei muchii, purtătoare de moarte.

Una dintre bărci, condusă de Antigene cel chior, reuși să atingă țărmul, dar încercarea îndrăzneată o plăti scump de tot. Lovit de o săgeată în singurul său ochi, Antigene se prăbuși cu un geamăt adânc în fundul monoxilei.

Harpalos blestema pe cel ce-și purtase lancea spre brațul său drept, care nu-i mai folosea la nimic acum. Tânărul rege, cuprins de mânie și neputință, dădu ordin de retragere. Eumenes din Cardia, care conducea cancelaria regească și redacta „efemeridele”, însemnările curente, veni cu propunerea să se trimită o solie la Syrmos, ca să se predea, în schimbul făgăduielii de a li se cruța viața lui și tovarășilor săi. Răspunsul primit îl făcu pe Alexandru să turbe și mai mult de furie. Syrmos refuzase propunerea regelui.

De unde avea tribalul atâta curaj, Alexandru nu putea să priceapă.

La lăsarea nopții răcoroase de primăvară, Alexandru se retrase în cort, obosit. Tocmai când era pe cale să așipească, perdeaua cortului se dădu într-o parte, lăsând să apară figura chinuită de dureri a lui Aristofanes, uriașul din gardă, care-și smulsese singur săgeata din braț. Pe chipul lui suferința se întipărise adânc.

— Rege, un străin de pe celălalt mal vrea să-ți vorbească.

Alexandru era mirat. Cine putea fi? Oare vreo is-coadă? Îi făcu semn lui Aristofanes să-l aducă în cort. Magas, căci el era, pătrunse înăuntru și se închină smerit, până la pământ, în fața regelui.

— Slăvite și puternice rege, fie ca Zeus să vegheze asupra ta cu grijă și să-ți aducă izbândă.

— Cine ești tu și ce vrei de la mine?

— Sunt Magas, grec din Odessos și locuiesc la geții de dincolo de fluviu care se încumetă să-l ajute pe Syrmos, dușmanul tău. L-am cunoscut bine pe slăvitul tău tată și vreau să te ajut să-i înfrângi.

— Cu ce poți să-mi fii tu de folos?

— Îi cunosc bine pe geți, le cunosc toate slăbiciuni-le. Pe Syrmos îl poți îngenunchea numai dacă-l supui pe Otores, conducătorul geților, care și-a trimis o parte din oaste spre ostrov, la tribali, și-i ajută cu provizii.

— Au oaste multă geții?

— Cam 140 de sute, din care a treia parte sunt călăreți. Dacă-i lovești însă pe neașteptate, vor da repede înapoi.

— Ia ascultă, grecale, nu cumva mă minți?

— De ce să fac asta, slăvite rege? Știu că ești mărinimos și, dacă binevoiești, mă iei cu tine.

— Spune, grecale, unde găsesc bărci ca să pot trece Istrosul dincolo?

— Locuitorii de pe acest mal au ascunse în râpe, în trestia de baltă, monoxilele pe care n-au apucat să le treacă dincolo. când voi pleca de aici,

să-mi dați câțiva oșteni, să le arat locul. Și apoi mai e și Syraxos, adaugă grecul, zâmbind viclean.

— Cine e Syraxos?

— Conducătorul sucilor, de lângă Alutus. Nu este prea mulțumit că Otores și nu el conduce uniunea. În schimbul unui preț bun și al făgăduielii că-l vei ajuta să ajungă șef, îi va vinde pe ai săi, întorcându-i spatele lui Otores. El cunoaște cum sunt orânduite străjile pentru la noapte și ne-am înțeles ca împreună să le înlăturăm.

Când ai să vezi o luminiță pâlpâind de trei ori sub mal, dincolo, la miezul nopții, atunci poți să pornești fără grijă cu oamenii tăi. Geții se cred în siguranță. Dacă zeii nu-ți vor fi împotrivă, mâine le poți aduce jertfe pentru izbândă.

Alexandru nu știa ce să mai creadă. Dacă grecul nu mințea, atunci zeii erau de partea lui. Dar dacă acest Magas minte? Ia să vadă, e vorba doar de o cursă, sau grecul vrea într-adevăr să-l ajute?

— Magas, dacă planul tău se va dovedi bun, atunci vei fi răsplătit cum se cuvine. Eu cred însă că ar fi mai bine ca după înlăturarea străjilor getice, să treci încoace, împreună cu Syraxos de care vorbești. S-ar putea ca vreunul dintre geți să observe când luminezi și atunci dă alarma.

Alexandru se uită la fața lui Magas. Acesta rămăsese la fel de liniștit ca și înainte.

— Bine, mărite rege, precum dorești. Și acum, dă-mi voie să mă întorc la cetate, căci timpul zboară. Mă așteaptă Syraxos.

Magas se înclină adânc în fața lui Alexandru,

ieșind din cort.

Regele făcu semn unui ostaș să meargă împreună cu grecul spre locul unde erau ascunse monoxilele locuitorilor.

Apoi, Magas urcă în barca sa, trecând pe furiș la geți, pe celălalt mal. Îl găsi pe Syraxos la locul știut. În sfârșit, sosise clipa mult așteptată! Spre seară, în cetate se lăsase o liniște deplină. Numai străjile stăteau neclintite la locurile lor, căutând să observe orice mișcare. Syrmos și cu Otores se retraseră spre încăperile lor, după ce trecură pe la posturile de pază.

Bezna învăluisese pământul și cerul, iar dincolo de fluviu, pe malul drept, nu se vedea nimic. Zadarnic își slobozira arcașii getici săgețile spre cerul negru, lipsit de stele, pentru a-l ajuta pe Gebeleizis să împrăstie norii, căci fața zeului rămase la fel de întunecată.

Profitând de întuneric, Syraxos, urmat îndeaproape de Magas, merse tiptil spre posturile de pază dinspre soare-răsare. Straja, care căuta să pătrundă cu privirea în beznă, le simți pașii, întorcându-se repede spre ei, dar Syraxos îl lovi în spinare cu pumnalul și getul se prăbuși fără suflare, cu fața spre fluviu.

Una câte una, străjile fură doborâte, căci bezna îi ajuta pe cei doi trădători.

După ce târâră leșurile celor uciși din fața cetății, Syraxos și cu Magas se îndreptară spre malul abrupt dinspre soare-apune.

Synda, getul de strajă de acolo, unul dintre războinicii de seamă, le simți pașii mai repede și îndreptă lancea spre ei.

— Cine-i acolo? întrebă el. Magas nu mai făcu niciun pas. Syraxos înaintă spre Synda, liniștindu-l cu câteva vorbe.

— Cine mai este cu tine? întrebă getul.

— Unul dintre însoțitorii mei. Ia stai, ascultă cu atenție, spuse el, parcă se aude ceva pe lângă mal.

Când Synda întoarse capul, Syraxos îl și lovi. Pumnalul se înfipse adânc în ceafa străjii. Synda scoase un strigăt, înăbușit repede, căci Syraxos îi acoperi gura. Rănită de moarte, straja getică se prăbuși de pe mal.

Alexandru răsuflă liniștit când un ostaș din gardă îi anunță sosirea celor doi.

— Gata? întrebă el când Magas i se înfățișă.

— Da, slăvite rege. A mers destul de greu, dar nu te paște nicio primejdie.

— Deocamdată ține acești bani, spuse Alexandru, aruncându-i două pungi dolofane. După victorie vei primi restul.

Alexandru, dând ultimele ordine, se pregăti să treacă Istrosul. Nu putea transporta cu monoxilele decât vreo 4.000 de pedestrași și 1.500 de călăreți. Bineînțeles, va mai face câteva drumuri!

Perdicas și cu Seleucos rămaseră pe malul drept, ca să taie o eventuală retragere a geților.

Monoxilele încărcate cu ostașii macedoneni porniră fără zgomot. Expediția condusă de Alexandru făcea un ocol mare, ca să poată cădea în spatele geților. Curând, ajunseră dincolo.

Alexandru avea o bucată bună de mers, prin lanurile de grâu, peste care falangiștii treceau

fără milă, culcându-le la pământ cu lungile lor sulii. În urma falangei urma călărimea, hetairii, conduși de însuși Alexandru.

Apoi, călărimea înaintă spre dreapta. Filotes îl însoțea pe rege, iar fratele său Nicanor îi purta spre cetatea Zimidava pe ostașii săi, pedestrașii, în formație de careu.

Alexandru chibzuise mult la planul de atac. Voia să-i înconjoare pe geții din cetate și să-i facă să vină în vârful sulitelor sau să se prăvălească în ape.

În momentul când macedonenii atacară cetatea, geții, năucii, pierdură clipe prețioase căutând să-și dea seama despre ce este vorba. Nu se așteptau la acest atac. Macedonenii reușiseră să pătrundă dincolo de valurile de pământ, dând asalt la porți.

Luptătorii geți, cu greu dezmeticiți, trecură lângă intrare și arcașii ieșiră din cetate, întinzându-și arcurile și slobozind o ploaie de săgeți care rări mult rândurile macedonenilor. Călăreții geți începură să curgă din cetate. Când află despre atacul neașteptat al lui Alexandru, Otornes, buimăcit, chemă repede ajutoarele care mai erau pe lângă el, trimițându-le să organizeze apărarea.

I se păru ciudat că nicio strajă nu semnalase apropierea macedonenilor. Nu cumva fuseseră ucise?

Strigătele răsunau peste tot, în ambele tabere, în graiuri diferite.

— Atacă! Atacă! strigau ostașii macedoneni.

— Ucide! Ucide! Moarte macedonenilor! se

auzeau urletele geților ascunși după valurile de pământ. Intrară în luptă directă și hispapiștii, ușori și mobili, reușind să facă o spărtură de câteva picioare în spatele cetății.

Peste tot zburau lănci și săbii rupte, săgețile se întretaiau curgând din toate părțile.

Bordeiele locuitorilor, incendiate, ardeau ca niște torțe, luminând locul bătăliei. Uneori, încheștarea era corp la corp, geții mai iuți reușind să răstoarne pe greii macedoneni. Cel trântit era pierdut, căci rămânea nemișcat la pământ, cu pumnalul înfipt în gâtlee sau cu craniul despicat de secure.

Topoarele tribalilor și ale geților se ridicau și coborau fără încetare, lovind în plin.

Falanga macedoneană înainta în rânduri compacte, reușind să pună stăpânire pe poarta cetății, în care intrară zeci de sulii.

După încă un asalt, poarta căzu la pământ cu zgomot.

În cealaltă parte, hispapiștii lărgiseră spărtura, astfel că geții se văzură prinși din două părți.

Otornes și Syrmos luptau alături și loveau fără să greșescă vreodată. Parcă erau vrăjiți, de nu-i atingea nicio lance, nicio sabie. Din platoșele celor care nimereau sub securea lui Syrmos nu rămâneau decât țândări amestecate cu oase zdrobite. Lancea unui macedonean îl atinse în umăr, dar Otornes îi veni de hac dușmanului, străpungându-i pieptul cu sabia lui încovoiată. Reciper, aflat lângă ei, lovea și el neobosit. După ce ucise un ostaș ce încerca să-și arunce sulia

spre Otores, se opri puțin, ștergându-și fața. Peste câteva momente, alt macedonean căzu mort la pământ, cu umărul despicat.

Loviturile, strigătele luptătorilor împletite cu nechezatul cailor răniți, produceau o larmă de nedescris.

După un timp însă, apărătorii cetății, înconjurați din două părți, se văzură îngrămădiți într-un colț. Câteva zeci de geți călări țâsniră prin spărtura făcută în partea de miazănoapte a cetății, pierind în întuneric. În stepele din interiorul țării, unde fusese trimisă cea mai mare parte din populația care nu putea lupta, puținii luptători rămași sperau că vor găsi scăpare pentru ei și familiile lor.

Reciper trecuse în celălalt colț al cetății unde nu se ivise dușmanul. Mărimea cetății, a cărei lungime depășea 400 de pași, nu dăduse puțință dușmanului s-o înconjoare cu forțe suficiente. Prin spărtura făcută chiar de geți, ajutorul lui Otores dirija evacuarea femeilor și a copiilor care rămăseseră la cetate, acoperindu-le retragerea.

Otores își dădu seama cu durere că nu vor mai putea rezista mult. Trebuia să-și cruțe luptătorii rămași în viață și să se retragă spre ostrov, dacă mai avea timp.

Macedonenii îi înconjurau tot mal mult. Abia mai avea loc să miște sabia.

Acum nu mai era luptă, ci un adevărat măcel. Printre picioarele cailor se zvârcoleau luptătorii geți, răniți de moarte. Ici și colo, macedonenii mai cruzi la inimă ridicau în vârful sulitelor pruncii pierduți de mamele lor, strivindu-i de ziduri.

Mai rezista numai grupul condus de cei doi, înconjurați din toate părțile de dușmani.

Otornes îi făcu semn lui Syrmos și, urmați de ultimii luptători care se retrăgeau pas cu pas, lovind încă în dușmani, dispărură în încăperile cetății, trăgând ușa după ei.

Cu greu macedonenii pătrunseră în încăperile din mijloc. Geții dispăruseră însă fără urmă, de parcă-i înghițise pământul.

Degeaba scotociră toate ungherele, căci nu găsiră nicio urmă care să le arate unde pieriseră ultimii luptători geți.

La auzul acestei vești, Alexandru mușcă din buze până la sânge.

Negru de furie, îl străpunse pe tessalianul care-l anunțase că nu mai găsisese pe nimeni.

Când se gândi să trimită oștenii spre malul fluviului, era deja prea târziu.

Departe, pe apă, cu tot întunericul, se distingeau câteva umbre lunecând în direcția ostrovului.

Magas și Syraxos, a căror lipsă nu se observase în învălmășeala din timpul bătăliei, își dădură seama că fugarii scăpaseră, retrăgându-se spre ostrov, unde puteau opune o rezistență îndelungată.

Ca să nu piardă prin fuga celor doi tot ce câștigaseră cu trădarea, îi propuseră lui Alexandru un nou plan, pe care acesta îl aprobă, dornic să-i vadă îngenunchind pe dușmanii săi.

Când soarele se înălță pe cer, Magas și cu

Syraxos urcară într-o barca, vâslind cu cea mai mare viteză spre ostrov, urmăriți cu înverșunare de câteva bărci pline cu ostași macedoneni.

Alexandru, mângâiat oarecum de victoria obținută și de bogata pradă de cereale și vite, miere și ceară, piei, arme și altele găsite în cetate, porunci lui Meleagru și Filip, nobilii din apropierea lui, să transporte totul pe celălalt mal al Istrosului.

După ce macedonenii uciși fură îngropați cu cinstea cuvenită - și nu erau de loc puțini! — regele aduse bogate jertfe lui Zeus Olimpianul și lui Heracles.

Hotărî să mai rămână pe malul stâng până va izbuti acțiunea pusă la cale.

Strângându-și războinicii care erau pe ostrov, precum și pe cei care ajunseseră acolo după bătaie, aceștia orânduiri paza cu multă grijă, schimbând mereu străjile. Cu controlul lor fu însărcinat chiar Syraxos, căci Reciper, abia sosit pe insulă, după ce evacuase populația în câmpia din interiorul țării, se culcase zdrobit de oboseală, căzând într-un somn greu.

În aceeași seară, după cum fusese înțelegerea, Antipatros, deghizat în get, sosi la întâlnirea cu Magas, în locul dinainte stabilit. Syraxos îndepărtase straja din vreme.

Grecul îi spuse planul său:

— Măine, la miezul nopții, cei doi vor fi în mâinile voastre. Ne vom întâlni tot în acest loc, spre care-l vom atrage fără să bănuiască ceva. Vreau să-i văd și eu înclinându-se slăvitului rege

Alexandru. Și acum mergi, nobile Antipatros, să nu ne găsească împreună cine nu trebuie, căci atunci tot planul nostru se va duce de râpă.

— Nu uita, Magas, că dacă regele îi va avea prinși pe dușmanii lui, te va umple de onoruri, iar tu, Syraxos, vei deveni stăpânul acestor ținuturi.

Nici grecul, nici conducătorul sucilor nu-și putură ascunde mulțumirea la auzul acestor făgăduieli.

— Rămâneți cu bine și fiți cu ochii în patru, rosti macedoneanul, grăbindu-se de plecare.

Magas răsuflă ușurat când barca în care se urcase Antipatros, însoțit de încă doi ostași, se desprinsese de țărm pierind în întuneric.

Otornes și cu Syrmos stăteau de vorbă pe țărmul ostrovului, sub o salcie bătrână, cu ramurile aplecate în apă.

— Toată noaptea te-am simțit frământându-te, Otornes. Te înțeleg, căci am trăit și eu clipe grele, când am plecat cu inima sfâșiată din ținuturile mele pustiite de dușmani.

— Au pierit cei mai buni luptători ai mei. Și ne mai așteaptă încă o luptă, poate ultima...

— Alexandru e destul de înțelept ca să-și cruțe ostașii obosiți. Soarele a răsărit și s-a culcat numai de cinci ori, de când i-am atacat la defileu, aproape de Nausipara. Poate că regele așteaptă să terminăm proviziile.

— Alexandru n-are răbdare să aștepte prea mult. Doar tu mi-ai spus că se pregătește să pornească împotriva perșilor. Cât despre provizii, nu ducem deocamdată grijă. Chiar dacă se

termină, în fluviu se află destul pește. În orice caz, la noapte va trebui să fim atenți. Și dacă ai observat că nu pot să dorm, mai este și altceva care mă neliniștește.

— Ghicesc la ce te gândești. Tezaurul!

— Da, ai dreptate, e vorba de tezaur. Dacă din întâmplare se descoperă intrarea în tunel? N-ar fi bine să mergem la grotă să încercăm să-l luăm de acolo?

— Ce vorbești, Otornes? Daca ne prinde Alexandru?

— Gândește-te că afară de tezaur, acolo se află și vasele pentru ofrandă, și chipul sacru al zeiței Bendis. Zeii ne vor pedepsi dacă dușmanii vor pune mâna pe ele.

— Crezi că au bănuțit ceva?

— Dacă în mijlocul nostru s-a strecurat vreo iscoa-dă macedoneană? Alexandru pare un copil, dar e viclean și are buni sfătuitori.

— Le-ai spus celor care ne-au însoțit, când am fugit din cetate, să-și țină gura?

— De asta nu mă tem. Dar nu vezi că ostașii macedoneni se tot învârtesc cu bărcile aproape de intrarea în grotă? Trebuie să mergem, Syrmos, să luăm tezaurul de acolo.

— Ai dreptate, Otornes. Și apoi, decât să mă închin lui Alexandru, mai bine mor în luptă. Uite, jur pe Donaris, grăi solemn tribalul, sărutând unda. Atunci, adăugă el, cum se înnoptează bine, pornim spre cetate. Zeii să ne aibă în paza lor!

— Nobile Syrmos! Poate că în curând Gebeleizis ne va chema în lăcașul său, din împărăția cerului fără margini. Hai să ne înfrățim.

Am luptat împreună și dacă tot împreună vom pieri, zeii milostivi se vor îndura poate de noi și ne vor lăsa alături unul de altul, după moarte. Dacă trăim, să rămânem frați toată viața.

Și Otores scoase pumnalul din teacă. Nici Syrmos nu întârzie să-l scoată pe al său. Câteva clipe mai târziu, două șuvițe de sânge se împreună.

Nu departe de ei, ascuns în frunzișul des, Magas asistă la jurământul lor de a lupta până la moarte împotriva dușmanului.

Se străduise să nu piardă niciun cuvânt din vorbele celor doi conducători.

Când cei doi începuseră să vorbească despre comoara din grotă, grecul rămăsese nemișcat, ciulind urechile. Ce bună idee avusese, urmărindu-i! „Să chibzuiesc bine. Pe zei, riscul pe care l-am făcut, trebuie răsplătit. Să merg la Alexandru ca să-i spun de grotă? Cred că aş face însă o prostie! Și așa, la miezul nopții, dacă planul nostru nu va da greș, îi va avea în mână pe dușmanii săi. De ce să nu pun eu mâna pe tezaur? Să aștept aici, pe ostrov, până ce Otores și Syrmos se vor întoarce cu barca încărcată? Dar dacă vor ascunde comoara în altă parte? Fie ce-o fi, la noapte mă iau după ei, ca să știu unde se află ascunzătoarea. Dacă va trebui să fac două drumuri, până ajung ei aici, până au să ascundă o parte din comoară și se vor întoarce iar, eu am timp să caut locul comorii și să anunț straja. Dacă-i vor prinde lângă malul fluviului, n-o să-i întrebe nimeni ce caută acolo, căci vor fi bucuroși că-i au în mână. Iar ei, în niciun caz n-au să spună de ce au venit acolo. Mai

bine tac din gura, fără să-i spun lui Syraxos că mă duc undeva. Până la miezul nopții voi fi înapoi”.

După ce tribalul și getul plecară, Magas ieși din tufiș.

Nu știa însă că tot așa cum cei doi nu bănuiseră că Magas ascultase tot ce vorbiseră, nici grecul nu observase că Reciper, pe care purtarea ciudată din ultimul timp a acestuia îl cam pusese pe gânduri, îl urmărise la rândul său.

Peste câteva clipe, fugi în goană la Otores, spunându-i că grecul trăsesese cu urechea la vorbele lor.

— Și eu bănuiam ceva de la un timp, spuse Otores. Dacă la noapte Magas ne va urmări, atunci înseamnă că acestui ticălos îi datorăm înfrângerea noastră. Reciper, urmă el, să fii cu ochii pe el. Eu și cu Syrmos mergem să aducem tezaurul înapoi. Dacă Magas vine după noi, să-l lași în pace. Tare mult aș vrea să stau de vorbă cu el în grotă. Pereții nu grăiesc și vor păstra tăcere, dacă vor vedea ceva.

— Frate, dacă Magas îi va anunța pe macedoneni?

— E prea lacom ca să lase comoara. Acum cu atât mai mult trebuie s-o luăm de acolo.

— N-ar fi mai bine să-l strângem puțin de gât pe Magas?

— Avem timp pentru asta, acolo, la grotă. Poate aflăm și alte lucruri de la el, dacă se va vedea încolțit.

Când se lăsă noaptea, Syrmos și Otores urcară într-o monoxilă, vâslind ușor spre celălalt

mal. Traseră barca lângă perete, stând câteva clipe nemișcați. Sus, pe deal, nu se auzea nimic.

Deodată, atenția lui Otores fu atrasă de ceva agățat de peretele abrupt. Aducea parcă a trup omenesc. Uitându-se mai bine, desluși că era într-adevăr un trup. Capul îi atârna în apă, iar picioarele îi erau prinse în niște rădăcini.

— Nu știu cum a ajuns trupul acestui luptător aici. Să fi fost urmărit până aici de macedoneni și ucis? Sau poate o fi straja?

— Cine era de pază aici în noaptea atacului? întrebă Syrmos.

— Synda. Cred că s-a urzit un adevărat complot.

După ce înlăturară ierburile și bolovanul, pătrunzând în grotă, Syrmos aprinse torța. Otores trase trupul celui mort înăuntru. Clătină din cap, mâhnit. Era, într-adevăr, Synda, getul care ceruse să facă de strajă.

— Cred că a fost lovit puternic și s-a prăvălit, rămânând agățat de ierburi, spuse Syrmos.

— Pesemne că și celelalte străji au avut soarta sărmanului Synda, adăugă Otores.

— Cine crezi că a fost trădătorul?

— Eu mă gândesc la Magas. Ce rost ar fi avut altfel să asculte ce vorbim? În orice caz, sunt gata să jur pe zei că l-a ajutat cineva. Singur nu putea pătrunde până la ostașii ce vegheau. Poate că unul de-ai noștri a fost complicele acestui ticălos. Și ce supus părea Magas! E drept că în ochi se citea viclenia.

— Lacom cum este, s-a gândit că va primi o răsplată frumoasă.

— Frate Syrmos, eu zic să-l așteptăm aici, să vedem dacă ne urmărește.

Otornes se uită prin deschizătura grotei. Afară, pe fluviu, aproape de tot, se auzeau niște vâsle bătând ușor apa.

— Stinge torța, frate, dacă gândul care mi-a încolțit în minte e bun, Magas va fi în mâinile noastre.

În grotă se lăsă apoi tăcere.

Magas încetă să mai vâslească. Se apropie încet de mal, puțin mai într-o parte de monoxila care, desigur, era a celor doi. Îi urmărise la plecarea de pe ostrov și așteptase ca să se îndepărteze binișor, să nu se simtă că cineva este pe urmele lor. Nu știa că Reciper îi pândea fiecare mișcare.

Magas mai așteaptă puțin, ascuns lângă mal.

Văzu că Otornes și Syrmos ies din grotă cu mâinile goale.

„Probabil că au renunțat să ia comoara, gândi el.

Chiar dacă au de gând să se întoarcă înapoi, va trece destul timp. Până atunci eu voi găsi comoara. Voi fi lipsit de grijă toată viața. Trebuie să acționez repede de tot”.

Magas răsuflă liniștit când îi văzu pe Otornes și Syrmos depărtându-se. Mai așteaptă câteva clipe, apoi înlătură ierburile și bolovanul, pătrunzând în grotă. Îi era frică să lumineze, așa că merse un timp bâjbâind.

Orbecăind prin întuneric, reuși să găsească gura tunelului. Ajuns acolo, aprinse torța. După ce mai merse câțiva pași, urcând niște trepte cam

alunecoase, Magas zări ușița, adânc vârată în perete, ca o firidă. O deschise și intră în grotă unde bănuia că se află tezaurul.

La vederea vaselor de aur și de argint, grecul rămase încremenit pe loc.

Într-o phiale, cupă de argint grecească, scânteiau numeroase monede. Multe din ele erau de bronz, dar grecul nici nu le băgă în seamă aproape. Se repezi asupra celor de aur și de argint, cercetându-le. Inima îi bătea repede, repede de tot. Erau monede de aur histriene, drahme, cu vulturul de mare pe o parte și cei doi Dioscuri pe cealaltă parte.

Ochii lui Magas străluciră, ca ai unei bufnițe.

În alt vas, tot de argint, erau monede callatiene, cu chipul Demetrei și al lui Heracles, ba și stateri cizicieni de electrum, drahme și tetradrahme mai noi, de la Filip al II-lea.

Rămase cu adevărat uluit când văzu într-un mic vas făcut de localnici, cu un brâu alveolar pe margine, nenumărate inele de aur curat. Ce avere avea în fața ochilor!

Cu mâinile tremurânde, scoase din sân pungile cu bani pe care le luase cu sine, începând să îndese în ele monedele ademenitoare. Nu va lăsa nimic, nimic, va lua și cupele cu el! Scormoni prin toate colțurile grotei, trântind vasele și zdrobind statuetele.

Deodată, un zgomot ușor îl făcu să ciulească urechile. Parcă se auzeau pași! Magas încremeni. Doar nu venea cineva! Dacă erau cei doi? Ce prostie făcuse că-i lăsase să plece! Mai bine-i anunța pe macedoneni!

Dacă-l găseau în grotă, era pierdut. Zei, milostiviți-vă!

Deodată, ușa se deschise. Magas închise ochii, înapăimântat. Îngălbeni de frică atunci când îl văzu intrând înăuntru pe Otornes, urmat de Syrmos. Fețele le erau înapăimântătoare.

— A, tu erai aici, Magas? Bine te-am găsit! Ce faci? Păzești comoara, să n-o ia cineva? spuse Otornes, batjocoritor.

Magas nu putea scoate nicio vorbă. Gura îi era încheștată. Tremura din toate măduarele. Cupa de argint pe care o ținea în mână căzu la pământ.

— Ticălosule! Ne-ai vândut pentru bani și tot din cauza banilor ai să mori!

Magas se simțea prins ca un animal în capcană. Se uita la amândoi, îngrozit.

Otornes se mânie strașnic, văzând sfărâmurile statuetelor.

O ură puternică îl copleși.

— Ai profanat chipul zeiței. Asta e destul ca să mori, netrebnicule! spuse el scoțând pumnalul.

Syrmos îl apucă însă de braț.

— Oprește-te puțin, Otornes. Ce folos avem dacă-l omori și nu afli cine l-a ajutat? Otornes rămase cu pumnalul în mână. Avea dreptate conducătorul tribalilor.

— Vorbește, năpârcă! Cine te-a ajutat în planurile tale?

— Nu sunt vinovat, Otornes! Nu știu nimic!

— Nu știi? Cine a omorât străjile? Ce-ai căutat pe ostrov? Reciper te-a văzut când ne-ai pândit lângă malul apei.

— Cum ai ajuns aici? Spune, Magas! îl întrebă și Syrmos.

Grecul își dădu seama că era încolțit. Încercă să nege, dar simțind sub gât vârful pumnalului, renunță să mai tăgăduiască.

— Spun, spun tot, dacă-mi cruțați viața, bolborosi el.

— Asta n-o să-ți făgăduim. Dacă mai stai însă în cumpănă, te străpung, Magas. Cine te-a ajutat?

— Syraxos, mărite Otornes.

— Syraxos? Nu minți?

Lui Otornes nu-i venea să creadă. Syraxos, tocmai Syraxos? Dar de ce o făcuse? Imediat își aduse însă aminte de purtarea lui la adunarea sfatului uniunii, de privirile piezișe pe care acesta i le arunca. Grecul nu mințea. Syraxos îl însoțise pe grec când venise pe ostrov. Înseamnă că urmărirea fusese doar un șiretlic. Și tocmai pe el îl pusese mai mare peste străji!

— Trebuie să ne grăbim, Syrmos. Cine știe ce mârșăvie se mai pune la cale pe ostrov. Syraxos are straja în mână.

Magas se târî la picioarele getului. Otornes îl înlătură cu scârbă. Grecul își citi sentința în ochii lui. „Chiar dacă mor, nici voi nu veți mai avea mult de trăit”, gândi el. În disperarea care-l cuprinsese înaintea ultimelor clipe, se ridică în picioare, încercând să-l muște pe Otornes de mână. Syrmos îl prinse de umăr, ținându-l strâns.

— Iertare, iertare, gemu din nou grecul.

— Ești un nemernic, Magas. Vipera pe care o încălzești la sân mușcă totdeauna. Te pregăteai să trăiești ca un rege, acum gătește-te să mori ca un

câine. Primește-ți răsplata cuvenită!

— Îndură-te! gemu trădătorul.

Otornes, ridicând pumnalul, îl repezi spre Magas, înfigându-i-l în inimă până la prăsele.

Magas holbă ochii, dând să mai spună ceva. Se prăbuși însă la picioarele celor doi, rămânând încremenit pentru vecie.

Otornes îi înlătură stârvul într-o parte, cu dispreț.

Încărcând tezaurul în monoxilă, Otornes și tribalul trecură fluviul. Străjile erau la posturile lor. Reciper dormea. Deși lăsase vorbă unui războinic să-l trezească când se vor ivi cei doi, lui Otornes i se păru mai nimerit să-l lase să doarmă. Syraxos, așa cum bănuiau, nu era nicăieri.

Îngropară în grabă cele aduse din grotă în mijlocul ostrovului, la rădăcina unei sălcii bătrâne.

— Unde-o fi acum Syraxos, frate? întrebă Syrmos.

— S-ar putea să fie în partea cealaltă. Să mergem după el!

— Să luăm cu noi câțiva războinici?

— E mai bine să mergem numai noi amândoi. Nu trebuie să facem larmă. Syraxos poate se teme și ar bănuși imediat ceva.

Syrmos își pipăi pumnalul. Era acum rândul lui să plătească fărădelegea!

Aproape de miezul nopții, Syraxos, văzând că greul nu apare, plecă în căutarea lui, fără să-l găsească în culcuș.

Hotărî să nu-l mai aștepte. La colțul

ostrovului, Antipatros îl aștepta deja cu câțiva ostași.

— Gata? întrebă el în șoaptă.

— Nu știu unde este Magas. Să fi pățit ceva?

— Lasă-l acuma pe Magas, nu-i nevoie de el acum. Du-te și atrage-i încoace pe Otores și Syrmos. După ce-i prindem, trebuie să înlăturăm și celelalte străji. Ostașii noștri așteaptă gata pregătiți pe mal, pentru a veni aici cum le vom da de veste.

— Câți ostași ai cu tine, Antipatros?

— Destui ca să prindem zece oameni ca șefii acestor sălbatici. Hai, du-te, Syraxos, e timpul să nu pierdem vremea în zadar.

Conducătorul sucilor simți disprețul din vorbele macedoneanului. Ce-i mai păsa însă acum! Numai la gândul că vor fi înlăturate toate piedicile spre mărire, își simțea sufletul mulțumit.

Pe măsură ce înainta spre mijlocul ostrovului, Syraxos micșoră pașii, strecurându-se cu grijă. Nu strica să fie prevăzător. Când se apropie de bordeiele unde războinicii dormeau, el se opri câteva clipe în loc.

Avea impresia că se aud voci cunoscute. Distinse vocea groasă a lui Syrmos și pe cea a lui Otores, mai moale. Desluși câteva cuvinte, iar când își auzi numele, tresări. Să fi fost descoperit? Se retrase tiptil, tiptil.

Staturile uriașe ale celor doi se iviră sub coroana bogată a unei sălcii. Veneau drept spre el. Syraxos mai făcu câțiva pași înapoi. „Dacă ne-au aflat planurile, sunt pierdut. Acum e momentul să-i atrag spre locul unde așteaptă Antipatros.”

Syraxos se depărtă o bucată bună de drum, apoi rupse o creangă. Fără să se mai ascundă, fugi spre colțul ostrovului. Auzea în spate pașii repezi ai dușmanilor săi de moarte, care-l simțiseră.

Syraxos năvăli chiar lângă tufișul unde era Antipatros.

— Vin, spuse el, gâfâind. Pregătiți-vă!

Tribalul și getul abia ajunseră lângă copacii unde erau ascunși macedonenii, că aceștia și săriră asupra lor, înlănțuindu-i. Syraxos apăru și el, rânjind. Getul pricepu că picaseră în capcană.

— Erai înțeleș cu Magas, câine! Ai să mori și tu cu noi!

Syraxos nu mai apucă să-și scoată pumnalul, caci Otores, smulgându-se din mâinile soldaților, îl lovi fulgerător, străpungându-i inima. Căzură aproape în același timp la pământ, fiind lovit și el mortal de Antipatros, care se temea să nu se trezească războinicii geți și tribali.

Profitând de învălmășeală, Syrmos scăpă din mâinile soldaților, dar nu reuși să fugă decât vreo câțiva pași, căci lovit și el de Antipatros se împletici și căzu grav rănit. Macedonenii îl suiră în barcă, trecându-l dincolo. Câțiva dintre oșteni se răspândiră spre marginile ostrovului pentru a înlătura străjile.

Curând, sute de ostași macedoneni năvăliră pe ostrov.

Geții și tribalii, deși luați pe neașteptate, luptară cu eroism, dar fură măcelăriți aproape cu toții. Numai Reciper cu câțiva tovarăși se strecurară într-o barcă și reușiră să scape, depărtându-se de ostrov.

Zadarnic încercară macedonenii să-i ajungă. Ascunși de întuneric, fugarii își pierdură urma.

Zgomotul luptei se stinsese. Ici și colo, pe ostrov, răsunară multă vreme vaietele războinicilor geți și tribali răniți de moarte.

Când Syrmos își reveni din leșin, doi ostași îl luară ducându-l în fața lui Alexandru. Alături de rege se aflau ceilalți nobili din suita sa. Conducătorul tribalilor, abia trăgându-și răsuflarea, palid la față din cauza sângelui pierdut, înfruntă privirea lui Alexandru. Acesta, furios, se sculă în picioare, apropiindu-se de prizonierul său. De unde avea acesta atâta tărie?

— Închină-te în fața regelui, tribalule! îi strigă Filotes.

— Eu nu ling ca un câine credincios brațul care mă lovește, răspunse dârz tribalul, privind cu dispreț la fiul lui Parmenion.

— Câine! Îndrăznești să ne înfrunți? îl repezi din nou Filotes.

— Lasă-l, Filotes. Hei, Syrmos, nu era mai bine să te supui?

— Mai bine mor, decât să îngenunchez în fața ta, Alexandre. Ai înecat toată Tracia în sânge și, setos de mărire și de faimă, vrei să cuprinzi și ținuturile fraților noștri geți.

— Cine mi se împotrivește, plătește scump, cum vei plăti și tu.

— Pe mine mă ai în mâinile tale, dar n-ai să poți învinge popoarele noastre și ura lor n-ai să o înăbuși niciodată. Dacă ura tuturor celor pe care i-ai supus prin foc și sabie se va revărsa ca un

șuvoi, te va dărâma, Alexandre.

— De ce-l lași pe acest câine să te batjocorească! spuse mâniat Ptolemaios. Lasă-mă să-l pedepsesc așa cum se cuvine.

Alexandru îi făcu însă semn să stea la locul lui. Își dădea seama că Syrmos nu i se va închina, chiar de-l va supune la chinuri. Nu simțea nicio satisfacție să se arate crud față de un dușman învins și rănit pe deasupra. În fundul sufletului său admira bărbăția cu care acest sălbatic, rănit de moarte, îl înfrunta.

Dădu ordin să fie închis în încăperea din mijlocul cetății și să fie îngrijit.

Apoi trecu fluviul dincolo.

Trebuia să se pregătească de plecare. Era necesar să-i înfrângă pe illiri, și asta cât mai repede, căci nu putea să amâne prea multă vreme campania împotriva lui Darius, ale cărui corăbii se arătau amenințătoare la hotarele ținuturilor grecești.

Reciper și ceilalți câțiva geți, care scăpaseră în noaptea măcelului de pe ostrov, ascunși în tufșurile de pe celălalt mal, la o aruncătură de săgeată de tabăra macedoneană, priveau pe dealul cetății. Acolo era mare forfotă, căci, în dimineața următoare, Alexandru avea de gând să pornească împotriva illirilor.

Reciper nu putea să-și ierte faptul că adormise în noaptea aceea, în loc să-i aștepte pe Otorneș și Syrmos. Bănuia că aceștia erau morți. Îi părea rău că nu-l ucisese pe Magas. La gândul că poate cei doi putrezeau pe ostrov, un fior îi

strânse inima. Hotărî să meargă să le caute trupurile și să le ardă după datina veche.

La căderea nopții, însoțit de ceilalți geți, Reciper reuși să se strecoare neobservat spre ostrov. I se strânse inima de durere văzându-și tovarășii morți.

În celălalt capăt al ostrovului găsi corpul lui Otores, alături de cel al lui Syraxos, care zăcea cu fața în jos.

La vederea căpeteniei moarte, Reciper nu-și putu opri câteva lacrimi, cât îi era sufletul de aspru, călit în atâtea bătălii unde văzuse numeroși morți.

În pieptul lui Syraxos era înfipt un pumnal, pe care Reciper îl recunoscuse imediat. Era al lui Otores. Arma avea lama vârâtă cu totul în trupul mortului, afară fiind numai mânerul galben, de os. Se vedea că acolo avusese loc o luptă.

— Mă mir că Syraxos a fost ucis cu arma conducătorului nostru, spuse Roltes, unul din geți.

Reciper înțelesese acum totul. Iată cine l-a ajutat pe Magas în mârșăviile lui!

— Cred că ticălosul de Syraxos i-a atras încoace și Otores, văzând cursa, l-a ucis.

— Trupul lui Syrmos nu se vede nicăieri, spuse Namag.

Roltes, care se dusesse la marginea ostrovului, lângă țărm chiar, se aplecă deodată, ridicând un obiect strălucitor din nisip.

— Reciper, am găsit o fibulă!

Acesta o luă grăbit, privind-o cu atenție.

— E de la veșmântul lui Syrmos. Cred că a fost prins de macedoneni și dus la cetate, sau

poate pe malul drept.

Stătu un timp pe gânduri. Știa că Otores și Syrmos se înfrățiseră, jurând să lupte și să moară împreună. Și după moarte, trupurile lor trebuiau să stea tot alături, iar sufletele să se ridice la cer, eliberate de încătușarea trupească.

— Prieteni, rosti el. Eu cunosc un tunel care pornește din Donaris și răspunde pe cetatea Zimidava. Poate că Syrmos nu este mort. Trebuie să încercăm să-l scăpăm. Cine vrea să meargă cu mine?

— Eu te însoțesc, Reciper, spuse Roltes.

Namag i se alătură. Ceilalți geți dădură din capete, în semn de încuviințare. Chiar dacă Syrmos nu este get, au luptat împreună și trebuie să încerce să-l salveze pe fratele iubitei lor căpetenii ucise.

Duseră trupul lui Otores în monoxilă și vâsliră cu atenție spre locul pe care li-l arăta Reciper. Intrarea în tunel nu fusese încă descoperită de macedoneni, căci bolovanul care acoperea grotă era la locul lui. Sus de tot, la capătul de sus al galeriei, nu se auzea nicio mișcare. Macedonenii dormeau sau mai curând benchetuiău fără grijă, căci nu mai aveau niciun motiv să se teamă.

Reciper, după ce se convinge că în cetate este liniște, ridică scândura știută, pătrunzând în încăperea din mijlocul cetății. Plin de emoție și de bucurie îl văzu pe Syrmos acolo, legat. Tribalul însă nu se trezi, căci era istovit. Reciper simți că fratele căpeteniei lor nu mai avea multe clipe de

trăit. Pierduse mult sânge. Veșmântul i se lipise de trup, îmbibat. Încet, ca să nu simtă straja macedoneană ai cărei pași se auzeau în fața ușii, Reciper îl târî spre galerie.

Se opri însă cu răsuflarea tăiată. În fața ușii se auziră pașii ostașului de pază, apoi timp de câteva clipe se lăsă tăcere.

Reciper rămase pe loc, nemișcat. Cu pași ușori, se duse în spatele ușii, pregătindu-și arma.

Când ușa se deschise, scârțâind, și macedoneanul intră înăuntru, Reciper îl lovi, apoi se aruncă asupra lui, prăvălindu-l. Ostașul icni scurt și vru să se împotrivească, dar Roltes izbi și el cu securea pe care o luase cu el, împrăștiindu-i creierii pe podea.

Macedoneanul mai zvâcni de câteva ori, apoi încremeni.

— Repede, repede, spuse Reciper. Luați-l pe Syrmos.

Transportându-l cu grijă prin tunel, geții îl duseră pe tribalul în agonie până la monoxilă. Trebuiau să se grăbească, să plece cât mai repede, căci luna ieșise dintre nori.

Roltes îl udă cu apă pe muribund. Syrmos se trezi din leșin, privind buimăcit în jur. Căuta să priceapă unde se află. Rosti ceva, dar Reciper și ceilalți geți nu prindeau decât frânturi de cuvinte. Numai de câteva ori, lui Reciper i se păru că deslușește numele lui Syraxos, apoi cuvintele „tezaur” și „ostrov”, dar probabil că Syrmos aiura.

Tribalul privi trupul lui Otores. Răsufla greu, iar din colțul buzelor i se prelingea o șuviță subțire de sânge. Îi veniseră ultimele clipe.

Reciper și cu Roltes îl întinseră încet pe fundul monoxilei, alături de căpetenia lor.

Cu greu, tribalul rosti câteva vorbe, întretăiate din când în când de gâfâieli repezi.

— Să ne ardeți împreună... sus... pe dealul din spatele cetății... Luați tezaurul... ostrov... Luptați...

Reciper încuviință din cap. Înțelesese. Simțea boabe de lacrimi curgându-i pe obraz. Lupta nu s-a sfârșit încă!

Syrmos, oftând, închise ochii și rămase încremenit.

Un zâmbet îi lumina fața aspră, chinuită.

Murise împăcat, între prietenii săi.

Sus, pe cer, un nor acoperi pentru câteva clipe cornul de aur al lunii...

Barca, luminată de razele argintii ale lunii, plutea ca o nălucă peste ape, înspre Alutus, purtând trupurile neînsuflețite ale celor doi conducători viteji, unul tribal și altul get, dar amândoi frați...

DRAGI CITITORI,

Seria „Clubul temerarilor” inaugurată cu numărul de față își propune să vă ofere o nouă suită de povestiri bazate pe aventură, gen literar atât de atrăgător pentru voi. Veți întâlni în paginile acestor cărți personaje dârze, puternice, temerare, pline de iscusință, de simțul onoarei și de romantism, pe care le-ați îndrăgit dintotdeauna

și al căror exemplu doriți să-l urmați.

Această serie a fost constituită din dorința de a vă satisface setea deosebită pe care o manifestați pentru literatura de aventură. Povestirile vor urmări întâmplări ieșite din comun, prezentând chipuri de eroi înzestrați cu o rară forță fizică și morală.

Latura educativă a acestei serii și bogatul său univers de cunoștințe dintre cele mai interesante vor fi subliniate de multiple date etnografice, geografice, botanice, zoologice etc., încadrate în complexul unor peripeții cât mai palpitate. Accentul va cădea astfel întotdeauna pe aventura dictată de lupta personajelor împotriva răului social sau pentru dobândirea unor cunoștințe deosebite într-unul din domeniile științei, caracterizându-se printr-un înalt umanism.

Sperăm că seria „Clubul temerarilor” vă va satisface în cea mai mare măsură gustul pentru literatura de aventuri și vă va da tot imboldul necesar pentru ca în viitor să vă numărați și voi printre acești eroi temerari.

Următoarele două numere ale seriei, pe care veți avea ocazia să le găsiți în curând în librării, semnate de GEORGE ANANIA, vor apare sub titlul

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

Redactor responsabil: TUDOR POPESCU

Tehnoredactor: GABRIELA TĂNASE

*Dat la cules 07.05.1966. Bun de tipar
23.06.1966.*

*Apărut 1966. Comanda nr.7520. Tiraj 60 140.
Hârtie tipar sul de 50 g/m². Ft. 700 x1000/32. Coli
editoriale*

*1,94. Coli de tipar 2. A.T. 2465. C.Z. pentru
bibliotecile mici 8R-93.*

Tiparul executat sub comanda nr. 60 288 la
Combinatul

Poligrafic „Casa Scânteii”, Piața Scânteii nr.
1,

București - Republica Socialistă România

Lei 1.50

EDITURA TINERETULUI

